

Verbinding, bewustwording en creatieve oplossingen

Programma Onderwijs en Opleiden Palliatieve Zorg van start

We worden steeds ouder, de zorg wordt complexer door meer chronische aandoeningen en palliatieve zorg wordt dus steeds belangrijker. Toch heerst er, ook onder zorg-professionals, veel onduidelijkheid over wat dit nu eigenlijk inhoudt en hoe je als zorgverlener passende zorg kunt bieden die aansluit bij de wensen en behoeften van de patiënt. VUmc Academie is penvoerder van het landelijke driejarige programma Onderwijs en Opleiden Palliatieve Zorg (O²PZ) waarbij meer aandacht voor palliatieve zorg in het onderwijs gevraagd wordt.

ZonMw kende een subsidie toe voor in eerste instantie het eerste jaar. En bij voldoende resultaat ook voor de volgende twee. 'Dit jaar willen we zoveel mogelijk draagvlak creëren, samenwerkingen aangaan, stakeholders verbinden en een plan van aanpak voor de komende jaren maken', vertelt programmamanager Marijke Dericks. 'Met als uiteindelijk doel een structureel ingebed onderwijsaanbod op het gebied van palliatieve zorg. Hierbij maken we gebruik van de reeds gestarte initiatieven, die we zoveel mogelijk met elkaar verbinden. Hoe, dat ontdekken we stap voor stap. Eigenlijk bouwen we een brug terwijl we er overheen lopen.'

En de bruggenbouwers zijn ...

Om die brug te bouwen zijn vier kernprojecten en een kwaliteitswerkgroep met afgevaardigden uit het onderwijs, de UMC's, IKNL, PZNL, patiëntenverenigingen, het kwaliteitskader palliatieve zorg en andere stakeholders, in het leven geroepen. De kick-off is geweest, de projectwerkgroepen zijn grotendeels ingericht en de projectleiders zijn gestart. Tijd voor een nadere toelichting en een who is who.

Inbedding in curriculum

Kernproject A richt zich op de inbedding van het thema in het basiscurriculum van mbo, hbo en wo. 'Dat is nog niet makkelijk', vertelt programma-adviseur Jojanneke van Staveren-Thiesen, zelf als oncologieverpleegkundige gewerkt en nu opleider oncologie en hematologie. 'We willen natuurlijk dat palliatieve zorg onderdeel wordt van het curriculum van de opleidingen. Vaak wordt gekozen voor het beroep van arts met de intentie om mensen beter te maken, maar dat kan niet altijd. Dat betekent echter niet dat je geen zorg meer kunt verlenen om kwaliteit van leven te verbeteren. Ook die bewustwording willen we tot stand

brengen. Het curriculum zou moeten voorzien in kennis, vaardigheden en attitudeaspecten rondom palliatieve zorg. We zijn ons er van bewust dat de curricula vaak al vol zijn. Dus moeten we vooral zoeken naar creatieve oplossingen.'

Framework bij- en nascholing

Opdat ook huidige professionals over dezelfde vaardigheden beschikken als de toekomstige professionals die wel onderwijs hebben gehad in palliatieve zorg, worden ook de bij- en nascholingen in het programma meegenomen. Het creëren van een framework, inclusief onder andere typering, een inhoudelijke meetlat en een zoekmachine is de opdracht aan kernproject B. Van Staveren-Thiesen: 'Inclusief een waarderingssysteem voor studenten, zoals Zoover of Bol.com dat doen.' De meetlat bij- en nascholingen wordt gelegd naast het onderwijsraamwerk 1.0 dat al in 2016 werd ontwikkeld. Dericks: 'Hierin hebben we vastgesteld wat professionals moeten beheersen qua kennis, kunde en attitude en wat dus vast onderdeel van het curriculum moet worden. Wellicht blijkt gaandeweg wel dat sommige vaardigheden pas in bij- en nascholingen aangeleerd kunnen worden. Het onderwijsraamwerk en het framework bij- en nascholingen moeten dus goed op elkaar afgestemd worden.'

Knooppunten

Het derde kernproject beoogt regionale onderwijsknooppunten. Hierin komen mbo-, hbo-, wo- en bij- en nascholingsaanbieders plus de zorgaanbieders samen. De mogelijkheid om onderwijsproducten een plek te geven. 'En om ervoor te zorgen dat degenen die onderwijs willen volgen in een oogopslag kunnen zien wat er wordt aangeboden in hun regio.'

Zichtbaarheid

Kernproject vier zorgt voor de communicatie over het programma richting stakeholders en de projectgroepen onderling.

'Ik hoop op veel welwillendheid voor vernieuwingen', zegt projectleider mbo **Gerard Castermans**, MSc. Directeur ZorgSense

[Lees meer >](#)

Benieuwd naar de achtergronden van het programma Onderwijs en Opleiden Palliatieve Zorg (O²PZ)? [Lees het interview met Marijke Dericks en Monique Panneman](#) in de vorige editie van het magazine van VUmc Academie.

Lees in IO, het onderwijsmagazine voor opleiders in de zorg, [het achtergrondartikel over palliatieve zorg >](#)

Ingrid van Zuilekom (l) en **Myrna Pelgrum-Keurhorst (r)**, beiden Hoofddocent-onderzoeker palliatieve zorg Saxion Hogeschool, zijn gezamenlijk projectleider hbo: 'Wij gaan voor meer aandacht rondom palliatieve zorg op alle Hogescholen in Nederland'

[Lees meer >](#)

Meer weten over palliatieve zorg bij VUmc? Kijk dan bij het [Expertisecentrum Palliatieve Zorg VUmc >](#)

De schone taak het framework op te tuigen is aan **Wim Jansen**, o.a. coördinator Expertisecentrum Palliatieve Zorg VUmc

[Lees meer >](#)

Hanneke Meeusen, diëtiste en gezondheidswetenschapper, is projectleider wo en wo+: 'Mijn doel: een generiek opleidingsprofiel van palliatieve zorg-professionals'

[Lees meer >](#)

Maddy Bergsma, communicatieadviseur Instituut voor onderwijs en opleiden van Amsterdam UMC, locatie VUmc is trekker van het project Zichtbaarheid.

[Lees meer >](#)